

(zlasti za Štajersko in Koroško) storilo? Skoraj nič!

Koroška je n. pr. v gospodarskem oziru naravnost vzorna dežela, ker je večidel napredna. Ali blagor dežele trpi pod brezvestnimi duhovniškimi špekulanti in klerikalnimi političarji (à la Walcher in Grafenauer). Poleg tega izkoriščajo klerikalci še posamezne vasi. Le v okrajih Zgornja Bela in Winklern se vsako leto za lažljivo klerikalno časopisje 8.000 kron prislepri.

V splošnem zahtevamo, da se milijone davčnega denarja ne porabi izključno za Poljsko in Češko, marveč da se jih pusti deloma tudi pri nas na Koroškem in Štajerskem.

Napredni poslanci so vlado vedno na to opravičeno zahtevo opozarjali (slovenski poslanci seveda se raje s Čehi bratijo!). Ali tako ne gre naprej! Dolžnost države in vlade je, da naše dežele podpira.

Vlada porablja državne denarje dostikrat na najslabši način. Tako je ministerstvo Bienenrth klerikalni stranki darovalo dva milijona kron za agitacijo pri zadnjih državnozborskih volitvah. S to svoto bi se bilo lahko mnogo gospodarsko koristnega storilo. Vlada je hotela farški rudnik v Sonnbengu nakupiti; napredno časopisje je to nakano pravočasno preprečilo in s tem državo pred milijonskimi izgubami obvarovala. Sploh se nam zdi, da ima vlada za klerikalne strankarske namene vedno odprte roke. Vsled draginje se je dalo raznim državnim uslužbencem po par kron podpore, ni se oziralo na bolezen ali število otrok. Fajmoštrov in debantom pa daruje država takoj stotake kron. So fajmoštri, ki se hvalijo, da imajo dohodke kakor kakšni okrajni glavar, ki pa vendar od države na leto po 300 kron podpore dobivajo. In to so leđični gospodje, ki znajo tudi šolnino raztegniti. Kdo papomaga kmetu ali obrniku iz resnične revščine? Sredstva za podpiranje debelih fajmoštrov in debantov so v državnem zboru na zviti način skrita. Mali, bogi duhovniki seveda ničesar ne dobijo. Poslanci naj bi takemu zapravljanju državnih denarjev konec naredili! Tudi na drugi zadržni način se še visoki duhovščini darila dovoljuje. Pri pristojbenem ekvivalentu se merodajno vrednost kolikor mogoče nizko ceni. Tako postopanje velja poleg tega za 10 let.

Na ta in na enake načine se klerikalni „mrtvi roki“ darila daje, medtem ko „špara“ vlada pri deželah in prebivalstvu. Tako se

maši klerikalne mišje luknje z davčnim denarjem!

Ljudstvo pravi: Pravica za vse! In zato naj vlada na ljudstvo misli...

Gotovo govejo juho
najfinejšega okusa dajo

MAGGI JEVE **kocke**

5 h

Pazite natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke ne izvirajo od firme **MAGGI**.

Dopisi.

Iz Ribnice na Štajskem. Kruta smrt pri nas ne pobira, ampak izbira; izbrala si je v kratki dobi najboljših štiri in sicer: 70 let starega Janeza Petrum, posestnika in gostilničarja. Gospo Ludmilo Radich p. d. Petre, posestnico, nenadoma v najboljši dobi, zapustivši troje malih otrok. 60 let starega Blaža Zapečnik p. d. Huschman, posestnika na Orlici. Zadnjo nedeljo pa smo sprejmi gospoda Janeza Ladinek p. d. Burggraf, 70 let starega veleposestnika, k večnemu počitku. Same blage duše, mir in pravico ljubni značaji, pridni sosed, ki so radevoljno vstregli vsakomur, ki je na ta ali oni način pomoči potreboval, bodisi siromak ali drugi, njih vrat nikoli ni najšel zaprtih, zato pa so bili tudi obče spoštovani in priljubljeni; to so dokazali sijajni sprevedi na pokopališče, katerih se je udeležilo ogromno število ljudi. Bodi jim večni mir, katerega so v življenju toliko ljubili!

Od sv. Ruperta v slov. gor. Neki dopisun „Slov. Gospodarja“ se v štev. 5 omenjenega lista, imenovavši me tajnika tukajšnega „Bral-

nega društva“, zelo huduje nad menoj, zaka da spravljam naše št. Roperske fante na Nemško v službo, ker da to ni pravi zaradi pomanjkanja tukajšnjih delavskih moči in da se tam fanti izpriidijo ter se vračajo kot posilineni domov. Vprašal pa bi Tebe — posilubl — kdo pa je tega kriv? Res žalostno in težavno je za našega kmeta, da mora vsled te grde nevošljivosti in nedopustnosti nemškega poduka v naših krajih pošiljati svoje sinove daleč od doma, da se tam priučijo tega toli važnega jezika. Vsak zaveda mladenič, bodisi tudi dekle, ki pozna pomen pregovora: „Več jezikov znaš, več ljudi veljaš“ je takorekoč primoran, začasno zapustiti svoj domačo grudo, da se priučijo na tujem tega, česar mu toliko zaviadaš, Ti zagrižena prismoda. Bodi torej povedano, ljubo dopisunče, da se pr malo zmenim za Tvoje čenčarije! Dovolim si tudi ponižno vprašati našega gospoda učitelja kaj mu daje povod, da se zaradi tega mojega početja togoti in razsaja nad mojim bratom šolarjem? Ne pustim si tudi od tega g. dopisatelja trditve, da bi jaz fante lokal na Nemško. Še sami radi grejo, ker tudi nemški škerjančki lep živigajo.

Fic-fic.
Strelci pri Ptuj. Ponoči dne 2. t. m. s neznanimi tatovi vlomili pri Franc Golob v kuhinjo. Ukradli so iz peči 3 modle pečenih pogani in kuhanega mesa, strgali kufer ter pokradli surovo meso, 3 kile cukra, 2 flaši žganja in lonec ocvirkov. Pojedli so tudi domači sir in dosti suhih sliv. Potrli so več flaš in kuhinjske posode. Bog jim žegnaj! — Franc Golob.

Iz Ragoznice pri Ptuj. Znanega očeta Mila Brenčiča sin Joško se je te dni (12. t. m.) poročil s hčerko poslanca Piškega. Cestitamo poročencom v tem novem stanu in želimo obilno srečo in blagoslova. Želimo, da bi njuno sro prešinil žarek svetlobe, da bi bila ves čas svoja življenja naprednega mišljenja in vedenja.

Kozje. Veliki živinski in kramarski sejma se vrši dne 24. februarja t. l. v Kozjem. Sejmarji se opozarjajo na novo mostno tehniko, katero bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstopne sejmšči za živino je vstopnine prost. Ker je pričakovati ogromno število lepe živine, se kupci uljudno vabijo.

Tržko županstvo.
Ješence. Dragi „Štajerci!“ Redkokedaj sliši od nas, pa vendar se moramo oglasiti našemu ljubemu „Štajercu.“ Radi bi imeli, da izvejo bralci „Štajerca“ tudi od nas kaj novega. Pred nekaj leti vladalo je v naših gozdih velika veselje, petje in žvrgolenje ljubih ptic; kaj poslušal bi bil človek te lepe drobne pevke. Prišel je pa semkaj nek železnični čuvaj, kateri je rekel, da je vsako meso dobro, če je le dobro pripravljeno; oropal je vse gnezde, vzel mladice ter jih snedel. Izginilo je to ljubo petje. Dragi bralci „Štajerca!“ O tej naši žalosti izvedel je nek mlad kaplan z imenom Ivan Baznik iz Hočah, ter jo takoj iztuhtal in nam pomagal v tem žalostnem času; glejga šmenta, ta Blaznik ali kako se že piše, to vam je kerlc. Ustanovil je neke „Orle“, dobro da ne „čuke.“ Izvedeli smo, da je ustanovil te „Orle“ v Hočah; tam so se zanj baje vgnezdili in prifrčali na Slivnico, in tukaj jim bo gosp. drž. poslanec Pišek baje n gosle špilal in jih bo učil pet; torej kako smo srečno imamo upanje, da se v naše gozde povrne spet to ljubo petje in zopet bode živahno življenje. Dragi „Štajerci!“ Kako bodejo ti „Orli“ frčali? Vam bodedo poročali. Najbolj gotovo pa je, da se bodejo raztepli po svetu, kakor tudi njih „hauptmann“ Pišek, ki ne bo dobil pri nobenega glasu (v morebitni volitvi v deželnem zboru). Kaj ne, dragi bralci „Štajerca“, tako ne hočemo osrečiti farški podrepaniki in kaki še našesom mokri kaplani. Ko bi nam ta Blaznik kaplan v Hočah, ustanovil kako gospodarsko društvo, bi bilo res velikega pomena, pa tudi z „Orli“, „Oberčuki“ nas pa še tako mlad kaplan Blaznik ne boš osrečil. Za danes dovolj. Se te bomo, dragi „Štajerci“, da prekoračim 10 tvojih zapovedi. Živel „Štajerci!“ Auf Wiedersehen Herr Blaznik, zwischen Marburg und Kötsch.

Sv. Trojica v Slov. gor. V sredo dne 1. februarja smo spremljali tukajšnega posestnika Jurija Kohs k zadnjem počitku. Prerano je vzel brezmišlostna smrt ženi pridnega moža, otrokon skrbnega očeta, požarnikom zvestega tovariša nam pa dobrega prijatelja in sosedu. Dokaj temu je lep spreved, katerega mu je dala po-

Politična šala.

Naša slika kaže politično karikaturu o kitajskih razmerah; na sliki vidimo prestol kitajskega cesarja, ki sedi čisto zgoraj, prestol podpirajo „mandžuhi“, ki so pristaši sedanjega cesarja. Ali nezadovoljno ljudstvo se v prestol upira in že se majo, — kmalu se bode podrl. Tako so tudi v resnici razmere na Kitajskem. Ustaši so na celi črti zmagali in že se je proglasila republika. Časi mandžovskega cesarja so minuli...

Der wackelnde Mandschuthron

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“

žarna bramba in tržani. Pred hišo je zapela so- sedna rodbina Krainčeva slovo in nobene oči niso ostale brez solz, ker v britki resnici je stalo pred nami, da moramo od tega dobrega človeka za vselej slovo vzeti. Težko nam je, ker z njim izgubili smo zanesljivega sobojnika, katerega za vselej v dobrem spominu obdržimo. Kako težko pa še mora tistim biti, kateri z njim svojega skrbnika izgubijo. Naše sožalje bodi jim tolažba, pokojnem pa zemljica lahka!

Sv. Trojica v Slov. gor. Naša stranka gre od zmage do zmage. V petek so pri volitvi cerkveno-konkurenčnega odbora sami dobri kmetje izvoljeni bili. Od 63 volilcev je prišlo 42. Glasi so se vsi ednako oddali in sicer na imena: Golob Johan, kmet v Spodnjem Porčiču; Anton Krainz, kmet pri Sv. Trojici; Ludvig Kohsar, obč. predstojnik v Gornj. Porčiču; Franz Mulletz, obč. predst. v Oseku in Johan Schillett, kmet v Spodni Senarski. Dobra imena teh posestnikov nam jamčijo, da se ne bodo nepotrebnosti izdali naredili. Dva klerikalca sta si prišla volitev ogledat, drugi pa so raje doma ostali, ker so si vendar že dovolj pameti kupili...

Iz Rač Kranichsfeld. (Nekaj o našem kaplanu Belšaku). Naš častivredni gospod kaplan so rekli nekoč, da je v Račah samo ena krščanska gostilna. To je menda tista, kjer je doma lepa Rozika. Čudno, da pošiljajo svoje hlapce bernjo pobirat tudi v ono drugo krčmo, ki ima nemški napis. Seveda naš nemški krčmar ni dal nič, in je nagnal tiste nabirače, ki so menda po poveljju častivrednega gospoda šli tja, kjer napravijo ta gospod velik ovinek okrog nemškega napisu. Pa najbolj skazali so se naš častivredni v tem letu. Oni so namreč tudi ka- tehet na naši šoli. Že lani smo videli včas, da so, namesto da bi šli v šolo, mudili se pri lepi Roziki, krščanski gostilničarki. 2. januarja t. l. so pili in bili veseli pri lepi Roziki od ene po- poldan do dvanajste ure ponoči, šola pa — bodi šola. Danes 1. februarja 1912 so napravili naš častivredni ravno tako. Šola naj bo šola, kaplan in Rozika pa sta bila in vesela bila. Potem so pa naštenkali še enega, ki je pri „Schulvereinu“ in ima svinčnik z nemškimi barvami, češ, da mu je treba menda dosti barv. Mi imamo že zmiraj dosti barv, le gospod kaplan naj gledajo, da jim farbe ne bojo pošle. Potem bi pa onega gospoda še vprašali, čemu mu občina račka plača 40 K na leto za voz, če samo zato, da jih zapelje do Rozike, ali pa da jih pelje v šolo? Opomnili bi gospoda častivrednega še na ono podoknico, ki so mu jo zapeli fanti v Orehovi vasi, ko je Mimiki delal po noči kratek čas.

Mestni vrh pri Ptuj. Tukaj imamo tako ljubeznjive prijatelje, ki so tako pridni, da ho- dijo še ponoči dela iskati, čeprav jih nikdo za to ne prosi. Takim delavcem se Jožef Pauko ne bode zahvalil, ker mu napravijo več škode nego haska. In prokleta naj bode roka, ki se tacega „dela“ loti, da gre ponoči tuje izabelske trte rezati. Poškodovanih je 17 trt, ki so popolnoma proč odrezane. Posestnik Pauko pač sumi, kdo je to falotstvo napravil. Mislimo, da bode že žandarmerija dotično osebo dobila, ker je ista itak že svoj čas grozila, da bode škodo delala. Škode je za 150 kron. Kateri mi poškodovalca naznani dobi 20 K plačila.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

Novice.

Tako zapravljajo! Poročali smo svoj čas o zgradbi nekega vodnjaka ob državni železnici na Zgornjem Avstrijskem. Vodnjak je koštal 100 K, ali komisija, ki ga je ogledala, stala je 500 K. Zdaj poročajo o enakem slučaju: Na neki postaji državne železnice skočil je pri ran- žiranju en vagon iz šin. Seveda se je zbornalo takoj komisijo iz raznih mest skupaj. Komisija je vse pregledala in preiskala in končno so zo- pet popolnoma nepoškodovani vagon v šine vzdignili. Delavec, ki je zakrivil to malo nezgodo, obsojen je bil na 1 krono globe. Komisija pa je

koštala 150 kron! Taki smešni in obenem ža- lostni slučaji se ponavljajo vsak dan. Ni čuda, da imajo državne železnice 37 milijonov pri- manjkljaja, katerega moramo zopet mi davko- plačevalci trpeti!

Kapitalisti pač ne čutijo splošne druginje. Klerikalna stavbena kreditna banka na Dunaju dosegla je leta 1911 čistega dobička za 581.878 K. Ta dobiček odgovarja 26½% obrestovanju akcijskega kapitala 2 milijonov kron. Dividende se izplačuje pri tej banki zopet 15 in 17%. Tem ljudem ne gré slabo; vendar pa še vedno vpri- jejo, da so kmetje krivi splošne druginje...

Samopomoč. V Feldkirchu na Zgornje-Áv- strijskem so zaradi raznih tatvin v cerkveni na- biralnik dali dinamita. Ko je postopac Muhič hotel v nabiralnik vlomiti, se je dinamit sprožil; Muhič je bil po vsem telesu hudo ranjen.

Duhovniški štrajk. V belgijskem mestu Ant- werpen nastal je na Avguštnski cerkvi duhov- niški štrajk. Duhovnikom se namreč ni več lju- bilo, zutraj vstajati. Zato so zahtevali, da se jutranjo mašo odpravi. In ta farški štrajk je končal z uspehom. Bati se je le, da ne bi ljudje pričeli štrajkati in bi sploh ne hodili več v cerkev!

55 let v norišnici. V deželni norišnici Stein- hof pri Dunaju umrl je te dni bolnik Konrad Knoll, ki je živel nepretrgano skozi 55 let v norišnici. Nesrečno, ki je bil sin nekega pro- fesorja, je bil sicer nezdravljivo blazen, ali do- segel je v kljub temu visoko starost.

Zanimivo društvo. V Dresdenu se je usta- novilo „društvo nezakonskih očetov.“ To društvo združuje vse one, ki menijo, da morajo za svoje nezakonske otroke preveč plačevati. Pravijo, da sedi v društvenem odboru tudi neki kaplan.

Vladar — čevljar. Emir v Afganistanu je sklenil, da nabavi svojim zamorskim vojakom škornje. Naročil si je čevljarske mašine in zdaj išče delavca, ki bi afgansko ljudstvo v izdelo- vanju čevljev podučil.

50 milijonov kron škode napravila je živinska kuga na gobcih in parkljih v Avstriji. Obolelo je skupno 800.000 kosov govede. Vbogi kmet!

Petrolejski vir so našli v Körös-Mező v Ogrskem, ko so kopali v globočini 514 metrov.

Za konjerejce. Poljedelsko ministerstvo vabi vse konjerejce, da naj naznanijo svoje za plemo primerne žrebce, ki bi jih hoteli prodati. Na- znanila je napraviti najkasneje do konca aprila t. l. z vlogo, ki jo je kolekovati z 1 K in na- sloviti naravnost na poljedelsko ministerstvo.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Hinavci! Da povzdignijo brezvestno svojo obstrukcijo med nezavednim ljudstvom in igrajo

i zanaprej vlogo „odrešenikov“ ter „zastopnikov“ slovenskega prebivalstva na Štajerskem, — iz- dali so klerikalni poslanci nekaj oklic „svojim volilcem.“ V tem sicer prav kratkem, vodenem in ničrečnem „oklicu“ skušajo resnico zaviti in se delajo kot apostolni narodne misli. Seveda rabijo zopet klerikalno sredstvo podle laži, da bi „svojim volilcem“ čimveč peska v oči natro- sili. Le par posameznosti naj omenimo: Oklic pripoveduje, da so Rožkar, Novak, Terglav in drugi v Gradcu branili „čast in pravico slovenskega ljudstva“, zakar slovensko ljudstvo gotovo nikdo ne zaveda. Oklic pa ne pove, kakšna je ta „čast“ in kakšna „pravica“ slovenskega ljudstva. Ali je za slovensko ljudstvo „častno“, da ima skoraj največ eksekutivnih prodaj in ameriških iz- seljencev? Ali je to za slovenske poslance „častno“? In pravica, pravica, — slovensko ljudstvo ima po mnenju klerikalnih poslancev le to „pravico“, da plačuje krvave davke in se potem pokori vsaki želji farških politikastrov, ki so jerobi ljudstva. Kar govori oklic o „zau- panju ljudstva“ do klerikalnih poslancev je na- ravnost smešna komedija. Vi klerikalci niste ljudstvo nikdar za zaupanje vprašali, vi ste ljudstvu z nasilnim aparatom verske zlorabe vedno le komandirali, da mora sprejemati papir- nate zaupnice... Tako stoji stvar! Najlepše pa je, ko piše ta „oklic“ ligoorijanskih morali- stov: „Naša vstrajnost je začela zmagovati.“ Torej „zmagovati“! S tem, da so kleri- kalni poslanci na komando politič- nih rogoviležev razbili dežel- ni zbor in preprečili gospodarsko delo, s tem da so odjedli kmetom podpore, brezobrestna posojila, cestne zgradbe, regulacije poto- kov, — s tem so „pričeli zmagova- ti.“ Ali ni tako, kakor da bi se ti klerikalni poslanci iz ljudstva naravnost norca delali? Ali ni to največji škandal, ako debeli trebuhar lač- nemu beraču namesto hrupa kos kamenja po- nuja? In ti ljudje govorijo nekaj o krščanstvu in narodnjaštvu in bogve kaj vse še jim teče raz jezika, kadar lovijo kaline v svoje zanjke!... Kar govori klerikalni „oklic“ o pogajanjih, je vse na znani način zavito. Resnica je, da so klerikalni poslanci pričeli obstrukcijo brez vzroka in brez sklepa svojega kluba. Resnica je, da so vsa svoja „pogaja- nja“ vprižarjali, kakor vprižarjajo glumači ko- medijo. Resnica je, da sploh nočejo delati in da se jim gré edino za politične zahtev- te, nikdar pa ne za gospodarske. To je resnica. Za hujskarijo jim je, ne pa za kmeta. In zato bode pametni kmet pljunil na oklic klerikalnih poslancev!

Zrakoplov v vojski.

V sedanji italijansko-turški vojski v Tripolisu se uporablja prvič tudi moderne krmilne zrakoplove. Komaj je premagal človek zrak, komaj se je dvignil na svoji mašini kakor ptica v višave, — in že porablja to iznajdbo v namene umora... Kakor znano, prihajajo zdaj novice od tripoličanske vojne prav redko. Italijani so zado- voljni, da zamorejo obdržati komaj premagane male trdnjave in pozicije; v notranje Tripolisa ne morejo vsi- liti. Turki in Arabci zopet čakajo v svojih taborih boljše vreme. Zdaj pa so se pričeli Italijani v zraku boje- vati. Pred kratkim se je dvignil zra- koplovec Rossi s svojim letalnimi stro- jem v zrak; na aparatu je imel tudi stotnika Montu. Poletela sta čez tabor Turkov in Arabcev in metala baje z dobrim uspehom bombe na sovraž- nika. Turki so seveda na letalni stroj streljali in tudi štirikrat zadeli; pri temu je bil stotnik Montu lahko ranjen. Vkljub temu se je vojna za Italijane srečno končala. Naša slika kaže prizor iz tega boja. Letalni stroj se pomika seveda z neverjetno naglico naprej; zato je tudi jako težko nanj streljati. Da so Turki vzlic temu zrakoplov štirikrat zadeli, dokazuje pač, da znajo imenito streljati. Ka- kor smo že poročali, naročila je tudi Turčija več letalnih strojev, s kate- rimi hoče proti Italijanom nastopati. Vojske bodočnosti bodejo res čudo- vite!

Der Aeroplan im Kriegsdienst.